

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA
I st. nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu

WYMAGANIA EDUKACYJNE

PRZEDMIOT GŁÓWNY

FORTEPIAN

pierwszy etap nauczania

CYKL SZEŚCIOLETNI

KLASA PIERWSZA (1 i 1/3 jednostki lekcyjnej)

Zadania techniczno – wykonawcze:

1. Zapoznanie ucznia z budową instrumentu i klawiaturą.
2. Zapoznanie ucznia z mechanizmem powstawania dźwięku.
3. Zapoznanie ucznia z właściwą postawą przy instrumencie.
4. Zapoznanie ucznia z prawidłowym sposobem wydobywania dźwięków – artykulacją portato, legato, staccato.
5. Nauka nut w kluczu wiolinowym i basowym, wprowadzenie wartości rytmicznych nut i pauz (do szesnastki).
6. Granie pięciopalcówek (praca nad techniką palcową), dwudźwięków (od sekundy do seksty), trójdźwięków, wprowadzenie umiejętności podkładania palców.
7. Wprowadzenie podstawowych oznaczeń dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych (w tym oznaczeń w języku włoskim).
8. Wprowadzenie pojęcia kropki przy nucie, ligatury, metrum, fermaty.
9. Zapoznanie ze znaczeniem krzyżyka, bemola, kasownika, znaków przykluczowych, wprowadzenie nazw dźwięków z krzyżykami i bemolami.
10. Zapoznanie ucznia z podstawowymi zasadami pracy nad utworem.
11. Zapoznanie ucznia z podstawowymi zasadami prowadzenia frazy, kończenia zdania muzycznego i okresu, zróżnicowania dynamicznego melodii i akompaniamentu.
12. Zapoznanie ucznia z pojęciem półtonu i całego tonu.
13. Zapoznanie ucznia z podziałem na takty, pojęciem kreski taktowej.
14. Wprowadzenie znaku repetycji, pojęcia da Capo al Fine.
15. Wprowadzenie gamy durowej i trójdźwięku durowego.

Przesłuchanie śródroczne i egzaminy:

W kl. I nie ma przesłuchań śródrocznych oraz egzaminu promocyjnego. Uczniów obowiązują dwa popisy w ciągu roku: wykonanie jednego utworu na popisie w I semestrze, w II semestrze - wykonanie trzech utworów. Program należy wykonać z pamięci.

KLASA DRUGA (1 i 1/3 jednostki lekcyjnej)

Zadania techniczno – wykonawcze:

1. Poszerzenie wiedzy na temat możliwości wydobywania dźwięku (artykulacja).
2. Opanowanie prawidłowej postawy przy instrumencie.
3. Ćwiczenie niezależności rąk i palców.
4. Nauka kształtowania prawidłowej realizacji faktury polifonicznej.
5. Zapoznanie z pedalizacją.
6. Wprowadzenie pojęcia trioli i synkopy.
7. Rozbudzanie zamiłowania do muzyki.
8. Rozwijanie uzdolnień muzycznych ucznia w sposób dostosowany do jego wieku i predyspozycji.
9. Przygotowanie ucznia do publicznych występów estradowych, zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w życiu muzycznym.
10. Rozwijanie pamięci muzycznej, wprowadzanie sposobów zapamiętywania utworu muzycznego.
11. Rozwijanie naturalnej potrzeby ekspresji twórczej ucznia, kształcenie wrażliwości i wyobraźni dźwiękowej, artystycznej.
12. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad utworami.
13. Kształcenie umiejętności gry zespołowej (na 4 ręce, dwa fortepiany).
14. Zapoznanie ucznia z podstawami teoretycznymi: budowa formalna, wiedza o epoce i kompozytorze wykonywanych utworów.
15. Zapoznanie ucznia z podstawowymi terminami i pojęciami z zakresu systemu temperowanego: interwały, tonacje.
16. Dalsza nauka oznaczeń dynamicznych, agogicznych, artykulacyjnych i interpretacyjnych (w tym oznaczeń w języku włoskim).
17. Znajomość (granie) gam i pasaży ujętych w programie nauczania.

Przesłuchanie śródroczne i egzaminy:

Semestr I (przesłuchanie lub popis sekcyjny):

- a) utwór z epoki baroku,
- b) etiuda,
- c) sonatina (do wyboru: allegro sonatowe, rondo lub wariacje),
- d) utwór dowolny,
- e) gama durowa wg programu nauczania.

Semestr II (egzamin promocyjny):

- a) utwór z epoki baroku,
- b) etiuda,
- c) sonatina (do wyboru: allegro sonatowe, rondo lub wariacje),
- d) utwór dowolny,
- e) gama molowa wg programu nauczania (przesłuchanie).

Program na I i II semestr należy wykonać z pamięci.

KLASA TRZECIA (1 i 1/3 jednostki lekcyjnej)

Zadania techniczno – wykonawcze:

1. Kształtowanie nawyku kontrolowania prawidłowej postawy przy instrumencie zachowując swobodę i elastyczność aparatu ruchowego oraz naturalne oparcie ręki w klawiaturze.
2. Wprowadzenie ozdobników (mordentów, obiegników, tryli, arpeggio).
3. Kształcenie umiejętności posługiwania się pedałem rytmicznym, wprowadzenie pedału synkopowanego.
4. Rozszerzenie skali określeń dynamicznych i agogicznych.
5. Nauka wykonywania utworów polifonicznych zgodnie ze stylem barokowym (artykulacja i dynamika).
6. Nauczanie czytania a'vista.
7. Kształcenie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem i doboru sposobów rozwiązywania problemów wykonawczych.
8. Praca nad koncentracją na estradzie, wprowadzenie pojęcia: pamięć ruchowa, wzrokowa, słuchowa, logiczna.
9. Dalszy rozwój umiejętności gry zespołowej (na 4 ręce, dwa fortepiany).
10. Rozwijanie naturalnej potrzeby ekspresji twórczej ucznia i kształcenie wyobraźni artystycznej.
11. Praca nad techniką gry oraz aparatem ruchowym.
12. Kształtowanie umiejętności prawidłowej realizacji faktury polifonicznej i homofonicznej.
13. Rozwijanie sprawności w zakresie stosowania podstawowych technik gry na fortepianie.
14. Wprowadzenie przenośnika oktawowego, zmiany rąk.
15. Praca nad wydobyciem odpowiedniego dźwięku w zależności od charakteru, dynamiki i rejestru.
16. Znajomość (granie) gam i pasaży ujętych w programie nauczania.

Przesłuchanie śródroczne i egzaminy:

Semestr I (przesłuchanie lub popis sekcyjny):

- a) utwór z epoki baroku,
- b) etiuda,
- c) sonatina (do wyboru: allegro sonatowe, rondo lub wariacje),
- d) utwór dowolny,
- e) gama durowa wg programu nauczania.

Semestr II (egzamin promocyjny):

- a) utwór z epoki baroku,
- b) etiuda,
- c) sonatina (do wyboru: allegro sonatowe, rondo lub wariacje),
- d) utwór dowolny,
- e) gama molowa wg programu nauczania + czytanie a'vista (przesłuchanie).

Program na I i II semestr należy wykonać z pamięci.

KLASA CZWARTA (2 jednostki lekcyjnej)

Zadania techniczno – wykonawcze:

1. Praca nad aparatem ruchowym oraz techniką gry na fortepianie.
2. Nabycie umiejętności samokontroli właściwej postawy przy instrumencie zachowując swobodę i elastyczność aparatu ruchowego oraz naturalne oparcie ręki w klawiaturze.
3. Wprowadzenie do repertuaru utworów o zróżnicowanej problematyce technicznej dla prawej i lewej ręki.
4. Kształcenie techniki palcowej i pasażowej.
5. Ćwiczenie ozdobników (obiegniki, tryle, mordenty).
6. Kształcenie świadomości budowy formy allegra sonatowego, wariacji.
7. Praca nad muzyką polifoniczną zgodnie ze stylistyką baroku, zwrócenie uwagi na dynamikę oraz artykulację.
8. Nauka interpretowania utworów zgodnie z estetyką i wymogami stylistycznymi danej epoki lub kompozytora.
9. Nauczanie czytania nut a'vista.
10. Kształcenie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem i wybierania sposobów rozwiązywania problemów muzycznych.

11. Rozwijanie umiejętności prawidłowego zachowywania się na koncertach w roli wykonawcy i słuchacza.
12. Praca nad koncentracją na estradzie.
13. Dalszy rozwój umiejętności gry zespołowej – rozwijanie umiejętności świadomego słuchania siebie nawzajem w grze zespołowej.
14. Rozwijanie naturalnej potrzeby ekspresji twórczej ucznia i kształcenie wyobraźni artystycznej.
15. Rozwijanie umiejętności interpretacji utworów zgodnie ze stylem, charakterem i budową formalną.
16. Rozwijanie umiejętności prawidłowej gry gam i pasaży wg programu nauczania.
17. Nauka rozpoznawania i umiejętność wskazywania cech charakterystycznych epoki, stylu oraz kompozytora wykonywanych utworów, np. technika imitacyjna w polifonii barokowej, faktura homofoniczna w utworach klasycznych, tempo rubato i oddech w romantycznej kantylenie.

Przesłuchanie śródroczne i egzaminy:

Semestr I (przesłuchanie lub popis sekcyjny):

- a) utwór z epoki baroku,
- b) etiuda,
- c) sonatina (do wyboru: allegro sonatowe, rondo lub wariacje),
- d) utwór dowolny,
- e) gama durowa wg programu nauczania .

Semestr II (egzamin promocyjny):

- a) utwór z epoki baroku J. S. Bacha,
- b) etiuda,
- c) sonatina (do wyboru: allegro sonatowe, rondo lub wariacje),
- d) utwór dowolny,
- e) gama molowa wg programu nauczania + czytanie a'vista (przesłuchanie).

Program na I i II semestr należy wykonać z pamięci.

KLASA PIĄTA (2 jednostki lekcyjnej)

Zadania techniczno – wykonawcze:

1. Praca nad techniką gry oraz aparatem ruchowym.
2. Wprowadzenie glissando.
3. Rozwijanie techniki akordowej (różne rodzaje artykulacji).
4. Kształcenie umiejętności samodzielnego opracowywania utworów pod względem techniczno – interpretacyjnym.
5. Nauka czytania a'vista.
6. Praca nad muzyką polifoniczną zgodnie ze stylistyką baroku, zwrócenie uwagi na dynamikę oraz artykulację.
7. Nauka interpretowania utworów zgodnie z estetyką i wymogami stylistycznymi danej epoki lub kompozytora.
8. Zapoznanie ze sposobami pokonywania tremy podczas występów publicznych, praca nad koncentracją na estradzie.
9. Wykonywanie łatwych akompaniamentów.
10. Kształcenie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem i wybierania sposobów rozwiązywania problemów muzycznych.
11. Kształcenie świadomości budowy formy allegro sonatowego, wariacji.
12. Rozwijanie umiejętności prawidłowego zachowywania się na koncertach w roli wykonawcy i słuchacza.
13. Wprowadzenie podwójnego krzyżyka i bemola.
14. Rozwijanie umiejętności prawidłowej gry gam i pasaży wg programu nauczania.

Przesłuchanie śródroczne i egzaminy:

Semestr I (przesłuchanie lub popis sekcyjny):

- a) utwór z epoki baroku,
- b) etiuda,
- c) sonatina (do wyboru: allegro sonatowe, rondo lub wariacje),
- d) utwór dowolny,
- e) gama durowa wg programu nauczania.

Semestr II (egzamin promocyjny):

- a) utwór z epoki baroku – inwencja dwugłosowa J. S. Bacha,
- b) etiuda,
- c) sonatina (do wyboru: allegro sonatowe, rondo lub wariacje),

- d) utwór dowolny,
- e) gama molowa wg programu nauczania + czytanie a'vista (przesłuchanie).

Program na I i II semestr należy wykonać z pamięci.

KLASA SZÓSTA (2 jednostki lekcyjnej)

Zadania techniczno – wykonawcze:

1. Ugruntowanie wiedzy zdobytej przez cały okres kształcenia w szkole muzycznej.
2. Doskonalenie sposobów, technik gry w celu osiągnięcia właściwej interpretacji utworów, zgodnej z założeniami formalnymi, stylistycznymi oraz poczuciem estetyki.
3. Przygotowanie absolwentów do dalszego kształcenia w szkole muzycznej II stopnia.
4. Przygotowanie do poprawnego wykonania z pamięci przed publicznością programu:
 - dwie etiudy (jedna z uwzględnieniem techniki palcowej obydwu rąk, druga na dowolny wybrany problem techniczny),
 - inwencja dwugłosowa J. S. Bacha,
 - forma klasyczna (allegro sonatowe, rondo, wariacje lub III cz. sonatiny lub sonaty),
 - utwór dowolny.

Przesłuchanie śródroczne i egzaminy:

Semestr I (przesłuchanie lub popis sekcyjny):

- a) utwór z epoki baroku,
- b) etiuda,
- c) sonatina (do wyboru: allegro sonatowe, rondo lub wariacje),
- d) utwór dowolny.

Semestr II

gama durowa, molowa wg programu nauczania, czytanie a'vista, akompaniament(przesłuchanie).

Egzamin końcowy:

- a) dwie etiudy (jedna na drobną technikę w prawej i lewej ręce, druga na dowolny problem techniczny),
- b) inwencja dwu – lub trzygłosowa J.S. Bacha
- c) forma klasyczna (allegro sonatowe, rondo, wariacje lub III cz. sonatiny lub sonaty),
- d) utwór dowolny.

Program na I i II semestr należy wykonać z pamięci.

CYKL CZTEROLETNI

(2 jednostki lekcyjne)

Wymagania edukacyjne w cyklu czteroletnim oparte są na wymaganiach obowiązujących w cyklu sześcioletnim i obejmuje dla poszczególnych klas:

KLASA PIERWSZA

Wymagania klasy 1 i 2 cyklu sześcioletniego.

KLASA DRUGA

Wymagania klasy 3 i 4 cyklu sześcioletniego.

KLASA TRZECIA

Wymagania klasy 5 cyklu sześcioletniego.

KLASA CZWARTA

Wymagania klasy 6 cyklu sześcioletniego.